

Gorenjec

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 73 „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopise sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjca“, celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrtletno 10 Din, posamezna številka 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Starostno zavarovanje delavcev

II.

(Nadaljevanje).

Javno moramo pribiti, toda nihče naj nam ne očita morda nepoznanja razmer ali laskanja delavstvu, da vsaj nekateri lastniki kranjskih tovarnen, če že ne morda vsi, nimajo prav nikakega smisla za socialne dolžnosti, ki so jim pripadle po vseh božjih in človeških postavah, s postavitvijo tovarnen. Saj predbro vemo, da se posamezne kranjske tovarne upirajo posameznim paragrafom delavskih zaščitnih zakonov in koliko truda in intervencij je potrebno, predno tovarne ustrezajo vsaj glavnim zahtevam posameznih določb. Naj ta ali oni še tako vneto zagovarja in hvalisa kranjsko industrijo, vsak bo moral priznati, če je odkritosrčen in pošten, da se za socialno plat delavstva vsakakor premalo stori. Ponekod so tovarnarji, da vzamemo za zgled n. pr. Tržič, zgradili celo mesto delavskih stanovanj, kjer delavci po nizkih cenah dobijsa samska in družinska stanovanja. Ponekod pa dajejo tovarne delavstvu vsaj malo milostno pokojnino. Kaj se je pa dosedaj v Kranju zgodilo v dobrobit delavstva? Ne trdimo, da kranjske tovarne niso ničesar storile za svoje delavstvo, nekaj so že storile, toda vse to je bilo dosedaj kapljica v morje. V Kranju nimamo ne cenenih delavskih stanovanj, ne raznih otroških zavetišč in vrteev, raznih drugih prepotrebni ustanov. Kar je napravila privatna dobrotelost in privatna iniciativa, samo to imamo, drugega nič. Kranjske tovarne so sicer na raznih socialnih davcih nekaj plačale za delavstvo, toda ta denar se je le prepotogostokrat dajal v roke ljudem, ki nimajo smisla za delavčeve potrebe in težnje. Velikokrat se je denar delavskih rok uporabljal v dosego raznovrstnih političnih idealov JNS režima. Spomnimo se n. pr. samo na bednostni fond, zakaj se je uporabljal, ponekod se je rabil za volitve. Da takšno postopanje ni na delavstvo blagodejno vplivalo, je jasno. In končni uspeh je pač podoben veliki O!

Dokler sta hodila kmečki fant in kmečko dekle v tovarno s tem namenom, da nekaj zaslužita in prihranita, pa nista imela namena, da stalno ostaneta v tovarni, je bil položaj takih delavcev popolnoma drugačen. Doma, v očetovi hiši sta stanovala in pri družinski skledi jedla in kar sta v tovarni zaslužila, je bil po večini le neke vrste priboljšek za družino. Tedaj tudi tovarne niso imele takšnih obveznosti, kakor jih imajo sedaj, ko se je položaj popolnoma spremenil. Danes po tovarnah ne gre več za delavstvo, ki bi delalo morda samo nekaj let, ne bi pa imelo namena stalno ostati v tovarni, danes gre po tovarnah za pravo poklicno delavstvo, ki bo ostalo in ima namen ostati v tovarniški službi do smrti. Ta vrsta delavstva pa očitno potrebuje drugačne skrbi, kakor prejšnje delavstvo. To delavstvo si bo v bližini mest polagoma ustvarjalo svoje domove, svojo delavsko kulturo, svoj specialen način življenja. In ravno tukaj se morajo lastniki tovarnen zavedati, da morajo za svoje delavstvo storiti nekaj več, kakor pa njihovi očete. Toda na žalost pa opazujemo, da imajo morda sinovi veliko manj smisla za delavske težnje kakor so jih imeli očete. Povdariti moramo, da pred vojno v Sloveniji, če izvzamemo nekaj industrijskih centrov, ni šlo za poklicno delavstvo, a danes se pa pri nas tudi v ostalih mestih, trgih in celo v vaseh ustvarja pravi, čisti delavski stan, ki živi in bo živel drugačno življenje, kakor je živelo delavstvo v prejšnjih desetletjih.

Jasno je torej, da imajo današnji delodajalci današnji tovarnarji večje dolžnosti za svoje delavstvo, kakor so jih imeli v prejšnjih časih, ko je bil

tovarniški delavec bolj priljubljen delavec kot strogo poklicen delavec. Zato pa nikakor ni dovolj, da tovarna kot delodajalec v soboto odraja svemu delavcu tisto borno plačo, katero je zaslužil med tednom, a se za delavčovo izventovarniško življenje popolnoma nič ne briga. Tovarna kot delodajalec mora vendar skrbeti za delavčovo stanovanje, poskrbeti mora za delavca za čas boleznih, za čas starosti. Niti malo ne bi kapital vršil svojih socialnih dolžnosti, če bi delavca rabil samo toliko časa, dokler je ta zmožen za delo, a v času brezposelnosti, boleznih in starosti bi ga prepustil usmiljenim srcem, morda privatni dobrotelosti. Kje pa ima baš kranjsko industrijsko delavstvo danes vsaj nekoliko sigurnosti, da mu ne bo treba iti na stara leta beračiti od hiše do hiše? Velikokrat bodo gotovi ljudje, ki niso nikdar socialno čutili, govorili, češ, delavec bodi priden, varčen, trezen, in si bo lahko sam pomagal. Lahko si bo kupil malo parcelo, sezidal preprosto hišico in tudi za starost nekoliko oskrbel. Toda, kako naj si človek kaj takega oskrbi za bodočnost, če zasluži morda 95 Din na štirinajst dni. Pri tem stanju in teh razmerah, kakršne so danes med industrijskim delavstvom je nujni postulat delavskih pravic starostno zavarovanje. Povdarjamo, da velik odstotek današnjega industrijskega delavstva, ne trdimo da vsi delavci, v današnjih razmerah ne zasluži toliko, da bi se vsaj za silo mogel oskrbeti za bodočnost, to je za čas brezposelnosti in starost. Temu je mogoče odpomoci edino le z zavarovanjem.

Zavarovanje za starost je nujno potrebno. Kakor skrbi država za svoje uslužbence, za svoje uradnike za starost s pokojninami, tako bi moralo biti poskrbljeno za uslužbenca katerikoli podjetja, da na stara leta ne bo treba hoditi z malho od hiše do hiše. Država uvidi, da je potrebna pokojnina uradništvu. Država ne prakticira na ta način, da bi rekla, sedaj bomo dala svojemu uradniku primerno plačo, pa naj se sam oskrbi za starost. Moderno in socialno urejena država skrbi za svoje uslužbence. Stoletna izkušnja dokazuje, da drugače ni mogoče. Ljudje, vsaj pretežna večina, so tako nepreračunljivi, če hočete lahkomišljeni in slabi, da si tudi pri dobri mesečni plači ne bodo nekej pritrjali in dali na stran za starost in čas brezposelnosti, boleznih itd. Saj bi bilo idealno, da bi si vsak od svoje tedenske ali mesečne plače dal vsaj nekaj odstotkov na stran za čas potrebe. Če bi bil človek, poklicni tovarniški delavec idealno uravnotežen in idealno varčen, bi morda tudi pri skromni plači nekaj prihranil, toda takšnih idealnih ljudi, modernu mestno življenje in industrija ne more ustvarjati. Takšnih idealnih ljudi ne boste dobili ne samo med delavstvom, ne boste jih mnogo dobili tudi med tovarnarji, ne med kmeti, ne med obrtniki in ne med inteligenco. Morda se izjeme bodo dobile, a veliko premalo, da se te pereče razmere same od sebe regulirale in ozdravile. Najbolj idealne razmere bi bile pač one, da bi delavec zaslužil primerno mesečno plačo in ko bi prinesel denar domov, bi s svčnikom v roki napravil natančen načrt, kako bo uporabil denar, plačo. Idealno bi bilo, da bi ob vsaki plači, vsaj nekaj dinarjev dal na stran za čas stiske, za čas starosti. V 30, ali 40. letih ko bo hodil v tovarno, si bo že nekaj prihranil ter ustvaril vsaj malo premoženje. Povdarjamo, da bi tako moral biti in to bi bilo idealno. Toda, sedaj pa dobite med množico današnjega delavstva, ki sta ga materializem in mamonizem popolnoma drugače vzgojila, da bo ob svojih borih groših mislil na starost. In tu je potrebno le prisilno varčevanje.

Prepričan smo, da bi starostno zavarovanje bilo prav kmalu izpeljano, če bi bilo nekaj dobre volje pri delavcih, pri delodajalcih in končno pri državni oblasti. Vsak bi moral doprinesiti svoj obolus. Kajti drugače bo čez par

desetletij nekaj strašnega pri nas. Kapital bo po skrivnih potih odšel od nas, nam bodo ostali invalidi modernega kapitalističnega gospodarstva, ki se bodo vlačili od hiše do hiše za skorjo kruha.

Spomini na Mengeš 1936

Po letih prisilnega molka in po paševanju tiranov, ki so nekaj let s svojimi zločinskimi metodami ubijali državno misel po prostrani Hrvaški nič manj kot v romantični Sloveniji, je prva junjska nedelja v letu 1936, razgibala gorenjskega človeka po kamniškem in kranjskem srezu. Leta in leta so uničevali znani generali z direktno protidržavnimi ukrepi gospodarstvo, kulturo in naravno po naši zemlji. In ti, ki so toliko grešili na našem državnem telesu, so bili ljudje, ki so se prvotno organizirali v tako imenovani „demokratski“ stranki. Kako pa so razumevali demokracijo, so odlično kazali v zadnjih letih protidržavnih režimov. Ali vas, demokratje, res ni sram pred samim seboj vaših lastnih „demokratskih“ državnih del? Kot da s filološke strani ne razlikujete besed, kakor sta demokracija in fašizem! Razumemo vas popolnoma. Ljudem patentiranega nacionalizma, ki ljudskih mas nimajo za seboj, je preostala samo taka pot, ki ste jo hodili. Pot umazanosti, denunciantstva. Pot klevete, demagogije in strahovanja, kar bi hoteli, ker vam je neprijetno, obesiti drugim na vrat. In to naj bo državotvorna politika? Ker vas narod ni maral, ste mu v svobodni državi nasilno zapirali in mašili usta. To je vaš nacionalizem? Grobokopi ste bili zanj. Na gorenjskega kmeta so leteli očitki, da je italijanaš, a vi sami ste se posluževali pravih fašističnih metod nad kmetom, trgovcem, akademikom, uradnikom in delavcem. JNS ni bila nikaka „organizacija zvestih služabnikov jugostovenske misli“, kot skuša sedaj Jutro dokazovati v svojih uvodnikih. Politika JNS je služila edino „partijskim“ ciljem, čeprav se sedaj otepuje, da je joj. Zakaj ste pa potem zapirali nedolžne ljudi, ki niso bili vaši pristaši? Zakaj ste preganjali pošteno in delavno uradništvo? Ako ste imeli tako ogromno večino in če ste bili tako državotvorni in priljubljeni, zakaj so vas morali po shodih varovati žandarmi? Pa na po par, kar večje rajde je bilo šestokrat videti.

Lahko si ta gospoda misli o sebi, kar hoče. Dober apetit! A gros naroda jih je obsodil tedaj, ko je moral na tihem skripati z zobmi. In narod jih je obsodil sedaj, ko mu sije svoboda. Da je farizejskim demokratom hudo in da se zvijajo v pekočih bolečinah, ker nimajo oblasti, ni težko uganiti. Samo zat, neprestano spuščajo vsemogoče intrige in lete letaki trojk itd. Saj so znali imeti samo oblast, obdržati pa je radi svojih metod niso mogli. Z bajoneti se nacionalizem ruši, nikdar in nikakor pa ne pospešuje ali krepi. Zato je šel rakom žvižgat JNSarški srbski Uzunović, ki ga imenujejo sedaj nekateri srbski časopisi „Uzimovića“, ker je za njegovega režima narod osiromašel. Ta pohlepni „srebroljubec“ je narod vkopal v volilni zakon, v zakon o tisku, o davkih in v številne reakcionarne mere in uredbe. Kake je bil moč oboževan pri slovenskih JNSarjih, nismo pozabili. Njegove zasluge so bile tolike, da lahko berete po srbskih listih poziv na državnega tožilca, da premiera „Uzimovića“ stavi „pred sud“. Mesto da je na obtožni klopi in „u bajbokani, se sprema na kongres“, da bi poskusil zopet priti do oblasti preko stranke, ki jih je vse proglasil za luksuz. Če bi temu odličnemu „jugoslovenu“ dodali še njegove slovenske JNSarske mogotce, dobimo „svetla l. mena mož, o katerih požrtvovalni predanosti in častivrednosti“ ni razun njih samih nihče prepričan. Lepe jugoslovanske misli ni še nihče toliko umazal in izmalilil, kot so jo v letih „jugoslovanske ere“, ko so večno trobili o protidržavnih elementih, punktaših, federalistih, ko so cele milijone ljudi proglasili za izdajalce naše države.

S takimi tipi je obračunal Gorenjec kranjskega in kamniškega kota prvo letošnje junjske nedelje. Brez pritiska, brez sile, z odkritim navdušenjem je hitel gorenjski kmet to lepno nedeljo, skozi gozdove od Kranja in Kamnika proti Mengešu. Lepe okrašeni vozovi se hoteli v smeri proti Homcu, kolesarji so okusno prepletli svoja kolesa, pečki so se valili po vseh dohodih v lepi Mengeš. Vsem so lica

zabela. Vsi so čutili, da si bodo lahko od srca povedali in izpovedali, kar niso smeli v črni dobi JNSarskih jugoslovenskih grobarjev. Vedeli so, da bodo lahko v miru in brez izvajanja izrazili svoje slovensko in jugoslovansko prepričanje in da jih za to ne bo nihče zapiral, ne tolkel, ne ovajal. V Mengešu jih niso vodili zahrbiti in egoistični interesi, da se prilizajo našim praviim voditeljem, Ljubezen do slovenskega dr. Korošca, ki je v istem času trpel s svojim narodom, jih je spravila na pot. Po kulturnih državah s ponosom proslavljajo svoje velike sinove. Pri nas pa so zapirali in denuncirali na sto načinov tiste, ki se leta 1932, hoteli izkazati spoštovanje in priznanje delu dr. Korošca, kar priznava sicer ne samo naša država, ampak vsak izven naših mej. Mimo grede povejmo, da se prav čudimo na primer, kako so se kranjske „narodne dame“ v prvih letih naše države drzile in v veseljem fotografirale s dr. Korošcem, ko se je nekega dne ustavlil v lepem Kranju. Takrat so vsi priznavali velike zasluge tega moža. L. 1932. pa so s silo tlačili vse, kar je spominjalo na tega jugoslovanskega borca.

Čas res beži. Tako beži in se spreminja, da so mogli letos v Mengešu na dostojen način proslaviti 60 letnico dr. Korošca, kar pred leti ni bilo mogoče, ako nisi hotel imeti posla s šikanami in oblastjo. Tako čas beži, da so prejšnji narodni komandanti in edino „zveličavni“ patrioti obsedeli v popolni nemoči v kotu, ko bi morali, kot so govorili, komandirati večno. Vsemu temu je Gorenjec dal duška v Mengešu. Na to zborovanje so prišli za Slovenijo ogromni tisoči ljudi. Vseh stanov so bili, od kmeta in delavca do trgovca in obrtnika. Pod Kramarjevim in Marušičevim bičem so hodili na shod predvsem uradniki. Pa ne toliko iz spoštovanja do teh državotvorcev, bolj iz strahu pred izgubo kruha. Na JNSarske shode so hodili ljudje, ki so iskali osebnih koristi. Kakšna razlika s sedanjim Mengešem, kamor je prišel vsak prostovoljno, kamor so prišli svobodni ljudje, katerim se ni treba bati „državnega biča“. In kar je padlo v oči, je bila okolščina, da ni bilo nikjer organov javne varnosti. To je treba povdariti: nikjer nobenega žandarma! Narodu, ki ljubi svojo zemljo in državo iz srca, ni na zborovanju treba pomoči javnih čuvarjev. Tudi ga ni treba braniti pred nikomur. Za vero v poštene državne ideale so orožniške priče absolutne odveč. Res čas beži in se prav zelo spreminja.

Mengeški shod ni bil navaden shod. Tudi ni bila to inscenirana manifestacija, kjer bi letelo po zraku deklamacije o nacionalizmu, ki ga prejšnji generali niso nikdar v resnici izvajali, kakor so pokazala njihova početja. Ta shod je bil obtožba in obsoda vseh zamisljenih „zločinov“, ki jih je slovenski narod „zagrešil“ v oni črni dobi, ko so ga gajžljali slovenski paše. Svobodni slovenski ljudje so obsodili rovarjenje nacionalistov, ki so iz manifestacij leta 1932 napravili demonstracije in jih naslikali kot protidržavno revolucijo. Kmet omenjih dveh srezov je obračunal s politikarji, ki so manifestacije za dr. Korošca naslikali kot izdajstvo proti državi in proti dinastiji. Na tem velikem zboru je gorenjski kmet žvižgal proti bivšem mogotcem, ki so ga hoteli predstaviti kot italijanaša in človeka, ki dela na to, da se del Jugoslavije izloči iz naše države. V Mengešu je pometel s slovenskimi izvirki, ki so ob volitvah 1933, izmislili parolo, da glasuje za Italijo, če ne greš na volišče. Takrat je triumfirala laž, ki je inscenirala proti 12 slovenskim fantom in mozem proces pred državnim sodiščem v Belgradu. To ni bil proces proti obtožencem, to je bila razprava proti našim voditeljem, proces proti slovenskemu ljudstvu. Naši ljudje vendar niso obupali. V prvi prički so odgovorili, da tedanji obsajenci pred državnim sodiščem niso nobeni zločinci. Naši ljudje so odgovorili politično in izvolili v Komendi za župana Streina, na Homcu Repanška, v Šenčurju so volili za Umnika tako pomandrali združene nasprotnike v preb, da niso dobili niti enega stolca v občinskem obzboru.

Tako govori svoboden človek, ko počijo okoli. Trpljenje je zvarilo naše Gorenjce.

Trpljenje jih je povežalo v še večji zvestobi do voditeljev. Danes se smejemo ob spominu na tiste težke čase. A če se smejemo, hkrati nevemo, da nismo pozabili tistih, ki so pogazili čast slovenskega naroda, ki so tekmovali v škodoželjnosti in denunciacijah zoper nas. Kdor gazi in maže ter pljuje na svoj narod, mora v prah.

Tako je poteklo svečano zborovanje v Mengšu, ta obsodba politične deteljice Marušič-Kramar-Pucelj. Mogočno so se orili živijo klici v čast dr. Korošcu. Pa čeprav so tako silno odmevali ti klici, vidimo, da se Jugoslavija zato ni podržala. Radi teh klicev ni konec naše države, kot so ga naši politični „svobodomisleci“ videli v vzklikih l. 1932 in 1933. Nasprotno, še tesnejše in čvrtejšje so naše vrste. Prisotni tisoči so zahtevali pravo pravico in svobodo za vse resnične državljane,

lažnike in državne škodljivce pa je treba poslati „u bajbokanu“. V največji svečanosti je potekla mengeška manifestacija in noben ni bil ubit, nobeden ranjen. A 1932. l. so izmislili toliko mrtvih in toliko težko in lahko ranjenih, ko je bil v resnici eden zadet v škorenj in drugi v puškino kopito. To zborovanje se je vršilo sredi najlepšega zelenja stotin mlajev in vencev, vršilo se je v zelenju kravat, a naša država — ni propadla. Nasprotno je zelena barva postala simbolična barva svobode in Pucelju je naenkrat tako všeč, da jo je priporočil kot zunanji znak svoji Zvezi kmečkih fantov in deklet. Kramar in Marušič ter drugi zvezdniki so trdili, da imajo za seboj 80% slovenskega ljudstva. Imeli so jih res a samo na fotografijah. A da jih ima dr. Korošec žive, to je dokazal Mengeš v l. 1936.

V Mengšu je gorenjsko ljudstvo spregovorilo in zmagalo.

Li —

Sedemdesetletni godovnjak

V nedeljo dne 21. junija, praznuje v Šmartnem pri Kranju svoj god sedemdesetletni preč. g. svetnik in župnik Alojzij Šarec. Isti dan se slovesno blagoslovi prapor tamkajšnjega prosvetnega društva.

G. svetnik Šarec je bil rojen v prijazni župniji Homec 27. maja 1866. Izhaja iz trdne kmečke družine, ki je dala slovenskemu narodu že več inteligentov — delavcev za slovenski narod. Letos 27. maja je torej dopolnil šmartinski gospod, kakor ga kličejo daleč naokrog, 70 let. 12. julija bo že 31 let, odkar pastiruje v starodavni in danes mnogoštevilni šmartinski župniji, 23. julija bo pa že 45 let, odkar je bil posvečen v mašnika.

V Šmartnem je vzgojil v 31 letih že celo generacijo. Njegovo delo kaže le-

pe sadove na vseh poljih dušnega pastirstva in tudi javnega delovanja. Streha na župni cerkvi, novi, krasni zvonovi, lepo župnišče, krasen šmartinski prosvetni dom . . . vse to so plodovi njegovega neumornega 31 letnega delovanja v šmartinski župniji. Mnogo je g. svetnik deloval tudi na socialnem polju. Cel čas lepo vodi domačo hranilnico, ki je pomagala celi vrsti delavcev zgraditi prijeten dom. Sodeloval je tudi pri sitarski zadrugi v Šmartnem. Ko bi bili sitarji njega poslušali bi danes imeli tam veliko tekstilno tovarno, pa žal — ni tako.

70 let šteje šmartinski župnik, dolga leta že deluje v vinogradu Gospodovem, mnogo dela, bojev, razočaranj, pa tudi mnogo hvaležnosti je žel tekom svojega življenja. L. 1930. je bil od

škofa imenovan duhovnim svetnikom v priznanje njegovemu delovanju. Naj ga Bog ohrani še mnogo let zdravega,

naj mu da moči, da bo še dolgo s skrbjo vodil številno šmartinsko farno družino.

Fara Predoslje — samostojna občina

Notranji minister, gospod dr. Anton Korošec, je dne 13. t. m. podpisal uredbo, s katero je občino Predoslje s sedežem na Primskovem preimenoval v občino Primskovo pri Kranju in nadalje uredbo, s katero je katastralne občine Predoslje, Kokrica, Suha in Britof odcepil iz politične občine Primskovo pri Kranju in ustanovil novo politično občino PREDOSLJE s sedežem v Predosljah. Politična občina Primskovo pri Kranju, obsegajoča katastralne občine Primskovo, Rupa, Huje, Klanec in Cirčiče, se bo v najkrajšem času priključila mestu Kranju.

S to uredbo je postala fara Predoslje samostojna občina in želji predoških faranov, ki so jo gojili že več desetletij, je gospod notra-

nji minister v celoti ustregel. Za ta njegov korak se mu najpriskrčneje zahvalujemo in mu obljublamo, da mu bomo ostali zvesti in hvaležni, kar mu bomo pokazali že pri prihodnjih volitvah.

Zanimivo je tudi to, da je uredbo o osamosvojitvi predoške občine podpisal ravno na dan svojega godu, ki ga je v Sloveniji praznoval. Naj nam bo dovoljeno, da mu s tega mesta, čeprav je že nekoliko pozno, izrazimo za njegov god naše najiskrenejše čestitke s prošnjo Bogu, da nam ga ohrani še mnogo let in da ga pri vseh njegovih državnih poslih v obilni meri blagoslovlja.

Predoseljčan.

Prosvetni tabor v Šmartnem

V nedeljo bodo zaplapolale zastave naših prosvetnih organizacij ob rojstvu njihovega brata novega prapora, ki ga bo Šmartinska prosvetna družina na svečan način blagoslovlila in razvila.

Ta dan se bodo uresničile davne želje vseh članov, ki so toliko let čakali da bo napočil dan, da tudi na zunaj pokažejo svojo zavest. Posebno povdarnost je pokazalo članstvo in vsi prijatelji krščanske misli, ko se je zbiralo za ta društveni prapor, ki naj jih spremlja v solčnih pa tudi viharnih dneh. Ta slavnost naj bo dokaz požrtvovalnega in nesebičnega dela za splošni dobrobit naše organizacije, naj bo tudi dokaz, da je le v zavednem in poštenem delu uspeh. Ta dan se bo zbrala vsa

bližnja in daljna okolica da prisostvuje temu slavlju. Saj je to zadoščenje vseh prosvetarjev, da more vladati svoboda in ljubezen ter prost razmah naše prosvetne organizacije. Uprava in članstvo tudi ni pomišljalo, koga naj naprosi za pokroviteljstvo tega prapora in slavnosti sploh. Zato je izmed naših značajnih oračev izbrala taki osebi, ki sta garancija, da bosta varovala to svetinjo z vso svojo doslednostjo. Vsi poznamo go. Siferjevo in pa g. Drakslerja Miho, ki bosta kumovala našemu praporu. Sta res zaslužna pobornika, vedno zvesta svojim načelom, ter sta povsod pokazala svojo požrtvovalnost za naše delo. Na predvečer bo možki pevski zbor zapel podoknico naši kumici, ki bo kot uvod v to slavnost.

Tombola v Preddvoru na sv. Petra in Pavla 29. junija 1936.

Škerbec, Matija.

Šenčurski dogodki

(Dalje)

Pred društvenim domom je J. Štrcin, kot predsednik odbora za Koroščevo proslavo, naznanil prepoved načelstva in obžaloval, da se prepoveduje proslava moža, ki je za ustanovitev Jugoslavije največ storil.

Med vzklikanjem dr. Korošcu se je množica ljudi razhajala, največ jih je šlo po cesti proti gostilni trgovca z vinom, g. Mejača, ker je pač za največ ljudi bila tam pot domov. Drugi pa so hoteli stopiti v gostilno. Orožniki so smatrali to za organiziran spreved in že so do Mejačeve gostilne ustavljali ljudi.

Izpred gostilne, kamor so ljudje brez posebnih ovir prišli, se kar niso hoteli raziti. Štrcin je ljudi ponovno pozival, naj se mirno razidejo. Tedaj pa je nekdo dvignil zastavo in velik del množice je šel za njim po cesti, ki vodi proti Mostam. Jaz sem za ljudmi prišel do gostilne in mi je bilo kar prav, da so začeli odhajati. Tudi sam sem ljudi pozival, naj se v tej smeri razidejo.

Pri mlekarni pa naenkrat pridrve orožniki, ter začelo s klicem, da naj se potiskati ljudi nazaj. Pri mlekarni orožniki so nastopali celo vrsto ljudi, ki so povedale, da gre do domov, niso pustili naprej. Med tem pa so prihajale cele gručje ljudi na kolesih po cesti iz Most iz sosednjih župnij, ki so hoteli obiskati akademijo. Orožniki so mislili, da jih hočejo ljudje obkoliti. In sedaj se je začel več kot uro trajajoč direndaj: orožniki so lovili posamezne bolj glasne vzklikovalce, posamezni vročekrvni fantje so hiteli v gnječi, da poravnajo svoj račun, ki so ga imeli s posameznimi orožniki od prej, posebno so vzeli na piko orožnika Marca iz Vodice, prileteli so posamezni kamni proti orožništvu. Domači hujskači — nacionalisti — ki so orožnikom namigovali koga naj primejo, sicer so se razposajenci, ki so v svoji razposajenosti položaj kar opisali.

Le uvidevnosti poveljnika orožnikov, g. Zuleja, ki je na posredovanje Štrcina in mene orožnike postavil v red ob cesti in zapovedal nastopati le, če bi se položaj poslabšal, se je zahvaliti, da se je vsa stvar mirno razšla.

Ta „spreved“ od gostilne g. Mejača mimo komendske mlekarne, je v zasliševanjih v Ljubljani in Belgradu igral veliko vlogo: na vsak način so

hoteli dokazati, da je bil to organiziran napad na orožnike. Za organizatorje so hoteli na vsak način napraviti mene in Štrcina. Resnica je le ta, da je prav najin prihod med ljudi zadržal ljudi, ki so bili radi nastopa orožnikov razdraženi, da ni prišlo do poboja. Priče, med njimi posebno neki nacionalisti ter orožnika Marc in Adamič sta pri zasliševanju trdila, da sem jaz s palico dajal signale za bombardiranje orožnikov s kamenjem. Toda tudi tu je obveljalo: njih pričevanje se ni ujemalo. Je pač vsak po svoje fantaziral.

Teden po teh dogodkih je bil čisto miren. Miren sem bil tudi sam, v zavesti, da sem s svojim nastopom preprečil, da bi imel kdo opraviti z oblastmi. Toda v soboto pred praznikom sv. Trojice dobim od glavarstva v ruhaletu tonu napisan poziv, da se oglasim pri načelstvu, sicer se me bo tiralo tja z orožniki. Enak poziv je dobil tudi Štrcin.

Prav živo pa je bilo cel pobinkoštni teden v komendski šoli. Začelo se je veliko preiskovanje in kaznovanje otrok, ki so na katerikoli način pasli radovednost pri dogodkih na binkoštni ponedeljek. Otroci so bili pri šmarnicah. Iz cerkve grede so seveda ubrali za odraslimi pred Društveni dom, nekateri so tudi za odraslimi ponavljali vzlike. Otrok pač vedno odrasle posnema. Seveda otrok ni nihče tja vabil, večini so starši, kot sem zvedel pozneje, strogo naročili, da gre do cerkve takoj domov.

Šolski upravitelj g. Trobiš, mož, ki se je tudi pozneje v teku preiskave odlikoval po svoji nacionalni vnemi, je bil drugega mnenja. Trdil je, da so bili otroci od mene nahujskani, da se dogodkov udeležijo. Po zahtevi g. Trobiša je učitelstvo otroke hudo kaznovalo z mnogimi urami zapora po več dni. Najhuje je bila kaznovana neka učenka iz Suhadola, ki so jo obdolžili, da je klicala „dol s kraljem“. Seveda je bilo to izmišljeno. Suhadolci so bili takrat jako gorki svojemu županu, znanemu ponarejevalcu denarja, Selanu, ki je bil urinjen za župana in je tudi ljudi pri svojem županovanju gredo ovajal. Med raznimi vzkliki na binkoštni ponedeljek je bilo tudi večkrat čuti vzklik „Dol s Selanom“.

Med gručjo deklet, ki je menda klicala proti Selanu, je bila tudi dotična učenka. To je neki njen součenec, ki ga je spraševal g. Trobiša, obdolžil, da je klicala proti kralju.

Prepričan, da se učenki godi huda krivica, ki bi imela za otroka in starše lahko hude posledice, sem proti takemu postopanju pri šolskem upra-

vitelju ugovarjal, poleg tega pa še učenca točno povpraševal, kaj je res slišal. Izkazalo se je, da je v šoli pred upraviteljem pretiraval, trdil stvari, ki o njih ni bil prepričan. Prepričan sem se, da so tako stavljeni vprašanja zakrivila takšne odgovore. Učenca sem posvaril, ga opozoril kako bi s svojim nepremišljenim in izmišljenim govorjenjem učenki lahko škodoval: skratka storil sem, kar je bila moja dolžnost kot veroučitelj.

To posvaritev učenca je šolski upravitelj Trobiš „duhovito“ raztolmačil: „kaplan, ki je učence nahujskal k demonstracijam, se boji in zato nagovarja učenca na krivo pričanje“. To svojo „duhovitost“ je sporočil glavarstvu in bankski upravi.

Radi te ovadbe sem bil zaslišan pri sodišču v Belgradu, radi nje mi je banska uprava prepovedala poučevanje verouka v šoli. Po vrnitvi iz ječe sem moral eno leto poučevati otroke izven šole v Društvenem domu. Naj ne mislijo, da sem bil v ječi, on velikodušno zastopal moje „interese“.

Mimogrede bodi za karakterizacijo g. Trobiša samo še to povedano, da je pri hišni preizkavi, ki se je vršila v mojem stanovanju, v času, ko sem bil že v ječi, on velikodušno zastopal moje „interese“.

V ponedeljek, 23.V. sva bila s Štrcinom pri okr. načelstvu zaslišana in vsak po 500 Din obsojena. Šlo je kar na brzo roko!

24.V. so aretirali trgovca Mejača, iskali pa so tudi Štrcina, ki pa je bil tisti dan v Ljubljani. Drugo jutro pa so prijeli njega in mene. Čez nekaj dni pa zid. mojstra B. Belcijana in nekaj fantov.

Medtem ko smo bili v ječi, se je začelo v Komendi pravcato obsedno stanje: ustanovljena je bila začasna žandarmerijska postaja. Začela so se zasliševanja, ki jih je vodil sodnik dr. Gradnik, deževalo so nove ovadbe, nove kazni, naši ljudje so morali mirno prenašati najbolj surove grožnje. Več pričam, ki so po resnici opisale dogodke ob komendski mlekarni, je preiskovalni sodnik naprtil očitke krivega pričevanja in so prišle v sodno preizkavo. Do procesa ni prišlo, ker se je javilo prostovoljno okrog 70 ljudi, ki so potrdili resničnost navedb obdolženih prič!

Komendski dogodki v belgrajski proces niso prišli, po 6 mesecih preiskovalnega zapora sem bil puščen na svobodo. Prišli bi pa na vrsto pri ponovitvi tega procesa v Ljubljani. Dobil sem kakih 14 strani dolgo obtožnico. Pa ta proces se ni vršil.

Nekoliko zgodovine je potrebno, da preočimo ovire, ki so nam zastavile zamisel, kako bi že preje to izpeljali. Po dograditvi našega doma se je začelo misliti, da bo treba tej pomnosti stavbi tudi na zunanji površini kakor tudi vsemu prosvetnemu življu. Zato se je že takrat porodila misel, da se blagoslovi prapor. Toda bivši režim, ki mu tako pošteno delo ni bilo po volji, je v svoji slepoti šel tako daleč in hotel preprediti, da bi se v lastnem domu gospodar skoro ne smel več gibati. To umazano delo nasprotnikov je imelo res uspeh, da je prosvetno življenje na zunanji izgleda mrtvo, a na znotraj je poganjalo močno ožilje. Uspeh je bil, da se je članstvo v podvojeno silo vrglo na delo in tako bo sedaj izpeljalo začete načrte.

Po spoznanju krivic, ki so se nam godile prihaja sedaj z vnetim delom na dan vsa ona

Mariborske svečanosti in Gorenjci

Leto dni nato, ko je veliki evharistični kongres v Ljubljani pritegnil na tisoče Slovencev in drugih narodov k manifestaciji največje verske skrivnosti, se vrši letos v Mariboru zopet neke vrste kongres. V dneh 21., 28. in 29. junija bodo vsi verni Slovenci, zlasti iz lavantinske škofije javno izrekli svojo besedo, da se začne postopanje za beatifikacijo škofa Antona M. Slomška. Tudi ljubljanska škofija bo kmalu podvzela potrebne priprave za našega rojaka škofa in misijonarja Friderika Barago, katerega tudi želimo imeti kaj kmalu na naših oltar-

volja in razpoloženje, ki smo jo nekaj časa čuvali v sebi. Kot orkan se je razlila misel za uredničenje tega po naši fari, to danes lahko trdimo da pošteno delo zmagaja prej ali slej. Ta slovesnost naj bo vsem, ki so trpeli preganjanje in zaničevanje, zadoščenje, da so delali nesebično za občo dobrobit. Nasprotnikom pa pokažimo, da smo složni, močni in da nas v bratski ljubezni ni mogoče ne razdružiti in ne teptati. O tej priliki si prisujemo na ta prapor neomajeno zvestobo, strpnost in poštenost, da bomo zmagovali v boju za naša katoliška načela. V tem delu naj nam novi prapor kaže lepšo in trdnjšo pot, v vsem delu naj pa nas podpira blagoslov, ki se bo ob tej priliki razlil nad vse naše delo.

Pridite vsi, da bo ta tabor — Gorenjski tabor prostetarjev.

Bog živi.

jih. — Prav je torej, da se za mariborske svečanosti tudi pri nas zanimamo in to pokažemo s svojo udeležbo.

Izkaznice za Slomškove praznike, na podlagi katerih se dobi polovična vožnja, se dobe v upravi „Gorenjca“. Udeležba se vsem priporoča, vabljeni so še posebej gorenjske narodne noše. Do Ljubljane bodo vozili samo redni vlaki; iz Ljubljane do Maribora pa tudi izredni. Cena v obe smeri bi iz Kranja do Maribora stala samo okrog 65 Din.

Državljanji imajo pravico prošnje

Naslov je vzeti iz čl. 14. ustave z dne 3. septembra 1931.

V noči od 24. na 25. maja 1936, torej od nedelje na ponedeljek, smo doživeli, kakor je znano, velik strah v Goričah, ki so v neposredni bližini državnega zdravilišča Golnik, od Kranja nekako 12 km, od Trziča pa še manj. Že dosti se je pisalo, kako je tolpa potepuhov in delomrznežev v pijanosti divjala po naši vasi, razbijala po vratih, pobila mnogo šip v oknih itd.

Ob 2. 30 smo poslali v Kranj po pomoč k žandarmeriji. Pomoči nismo dobili, ker je za Goriče pristojna žandarmerijska postaja v Trziču. Zato smo 25. maja 1936 telefonirali ob 7. in ob 8. uri v Trzič, kjer vodi postajo ko-

mandir Vidic, ki je prej služboval v Preddvoru in Kokri. Vemo, da je zaradi mrtve črke vršil hišne preiskave, kjerkoli je bilo naročeno. To pot se je intervencija izvršila uspešno: Pomoč je prišla — prepozno, ko so jo potepuhi že pretežno odkurili na varno, kjer jih ni mogoče izslediti. Le majhen del teh je v zaporih.

G. komandirja žandarmerijske čete v Kranju, ki ga poznamo kot redoljubnega in uslužnega šefa, prosimo, da izvoli temeljito preiskati, kje so se potepuhi napili in s tem prišli na pobudo za izgrede. Pričakujemo, da bo odslej imetje, nočna mir in življenje državljanov bolj zasigurano, kakor je bilo v zgornjem primeru.

Občan.

Poslano*)

Gospod urednik!

Z ozirom na to, ker je Vaš list z dne 6. t. m. št. 23 prinesel zame prevažno ugotovitev, da je gospod Lončar bivši narodni poslanec intervencional na merodajnih mestih, da nisem dobil trafike po moji želji, katere tudi iskal ne bi, če bi ne bil brez službe, si dovoljujem prositi Vas, da priobčite v „Gorenjcu“ sledeče javno vprašanje na g. Lončarja:

1. G. Lončar ali Vam je znano, zakaj sem izgubil službo šolskega sluga na tuk. meščanski šoli?

2. Ali ste se zavedali, da je bil s tem vržen na cesto vojni invalid brez desne roke in družinski oče?

Ciler Vinko l. r.

*Opomba: uredništvo ne odgovarja za vsebino dopisa.

Tedenske novice

KRANJ

Višji tečajni izpit se je vršil na naši gimnaziji ta teden. Ustnega izpita so bili oproščeni štirje kandidati in sicer: Kalan Marica, Pernuš Milica, Pogačar Niko in Pokorn Jože. En maturant je pri pisemnih nalogah padel za eno leto.

JUGOSLOVANSKO AKADEMSKO DRUŠTVO V KRANJU, ima v soboto, 20. junija ob 8. uri zvečer v društvenem lokalu na „Stari pošti“, svoj redni občni zbor. Dnevni red je običajen. Dolžnost vsega članstva je, da se ga udeleži!

Skupina poselske zveze v Kranju sporoča svojim članicam, da bo v nedeljo 21. t. m. skupni izlet na Okroglo. Zberemo se med pol 5. in 5. uro pred bolniško blagajno. Doma bomo še pred sedmo uro. Pridite vse.

Fantovski sestanek se vrši prihodnjo sredo 24. t. m. ob pol 9. uri zvečer v Ljudskem domu. Vabljeni vsi!

Ugledni Savnikovi družini je v ljubljanski bolnišnici umrla 10 letna edina hčerka Vidka. Bila je med najboljšimi učenkami dekliške šole in izredno ljubezniv otrok. Prepeljali so jo domov kjer je imela zelo lep pogreb ravno na svoj godovni dan. Z njeno neotlažljivo mamico-vdovo in bratcem sočustvuje vse tukajšnje prebivalstvo.

Sestanek mizarjev se vrši v nedeljo 28. junija pri g. Peterlin v hotelu „Kranjski dvor“ ob 9. uri dopoldne. Ker je šušmarstvo zavzelo

že tak obseg moramo naše zahteve javno obzložiti. Dolžnost je vseh mizarjev, da se tega sestanka sigurno udeležijo.

Sklicatelj: Jurij Pollak, predsednik Skupnega združenja.

Gimnazija v Kranju. Sprejemni izpit za I. razred se bo vršil v petek 26. junija ob 8. uri. Prošnje za sprejem ob. pripustitev k sprejemnemu izpitu je bilo treba vložiti do 20. junija.

Skupno združenje obrtnikov. Javljiva vsem članom, da se je pisarna združenja preselila v prostore hotela „Jelen“, na dvorišču (Prej pisarna Zabret).

Uradne ure vsak delavnik od 9 — 12 ure in od 5 — 5 ure popoldne.

Skupno združenje obrtnikov.

Razstava. Vse, ki nameravajo razstaviti na jesenski obrtni, kmetjsko gospodarski in prometni razstavi obveščamo, da je prijavnost rok do 15. julija t. l.

Na kasnejše došle prijave se bo oddajalo le kolikor bo prostor na razpolago.

Razstavniki odbor.

Redni občni zbor Kružka prijateljev Francije v Kranju se bo vršil v sredo 24. junija 1936. ob 20. uri v lovski sobi hotela Stara pošta z običajnim dnevnim redom. Vabimo članstvo, da se občnega zbora udeleži.

Odbor.

Ob nedeljah in praznikih vozi izletniški avtobus na Jezersko. Odhod iz Kranja ob pol devetih zjutraj, odhod z Jezerskega ob sedmih

zvečer. Povratna karta stane Din 35.— Vožnja v eno smer Din 25.—.

Vincencijeva družba se javno zahvaljuje g. dr. Juriju Stempiharju za Din 100.— in gospodici Katiniki in Fanki Jugovici za Din 75.— kateri so darovali omenjene zneske Vincencijevi družbi namesto venca pok. Vidki Savnikovi. Bog plačaj.

Botri in botrice

Pravkar dospela nova zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine in srebrnine po najnižji ceni, zatorej hitite z nakupom. Ogledite si krasno izložbo, ker edino tu dobite veliko izbiro in po nižjih cenah. Popravila kakor urarska in zlatarska se izvršujejo pod garancijo.

Prva največja urarska in zlatarska trgovina na Gorenjskem

Ivan Levičnik
Kranj — Jesenice

Kupujem staro zlato in srebro!

Kdaj bo javna dražba? Kranjska javnost se zelo zanima za to, kdaj bo javna dražba za ono znamenito njivo, ki je bila svoj čas „najprimernejša parcela za stavbo Okrožnega urada, ker je bila dovolj velika, ker je ležala sredi mesta in je bilo tam dovolj „vode“. Pa je potem postala ta parcela neprimerna in je bilo treba iskati drugod primerne parcele. Dotična njiva je bila last g. Sirc, zeta g. župana Pirca, pa je bil g. Sirc tako ljubezniv, da je posredoval, da se je za to nekdanj „najprimernejšo“ parcelo kupila ali zamenjala druga, ki je tudi zelo primerna. Ker je pa Gorenjec v svoji nagajivosti nekaj pobrskal v to zadevo, je g. Sirc bil tako ljubezniv in darežljiv, da je javno v listih obljubil, da kupi nazaj dotično parcelo, ki je sedaj last mestne občine. In če smo prav razumeli, je njegova ponudba zelo šarmantna. Pripravljen je plačati celo kupnino in še vse stroške z obrestmi vred, to se pravi toliko, kolikor dosedaj ta parcela stane. Tako ima mestna občina Kranj že javno prijavljenega kupca in od njega postavljeno najnižjo ponudbo. Čemu vendar mestna občina že ne razpiše javne dražbe, ko je bila že sklenjena? Menda pa ne čakajo koga, ki bi javno še več ponudil? Mi se bojimo v tem slučaju, da bi mestna občina predolgo čakala na višjo ponudbo!

ŠMARTIN PRI KRANJU

Sporod slavnosti blagoslovitve prapora bo sledeči: dne 20. junija na predvečer podoknica kumici, drugi dan ob pol 9. uri sv. maša z govorom univ. prof. dr. Fr. K. Lukmana, predsednika Prosvetne zveze; po maši blagoslovitev in razvitje prapora. Po sprejedu po Siražišču, ki bo takoj po razvitju, bo na vrtu Šmartinskega doma slavnostni govor g. dr. Albina Šmajda in zabijanje spominskih žebeljev.

Po popoldanski službi boži bo ob 3. uri na vrtu doma prosta zabava, zvečer ob 9. uri pa v dvorani zgodovinska igra „Upor Bohinjcev“.

PREDOSLJE

Slaba pot. Marsikdo, ki gre iz Predoselj na Suho, se čudi slabi poti, ki se vkljub ponovnim pritožbam nič ne zboljša. Opozarjajo se vsi zainteresirani, da je občina razdelila na vsake odbore pripadajoče zneske in naj se vsak, komur je kaj mar za dobre ceste v občini pobriga, da denar, ki je v ta namen določen pride na pravo mesto.

Društveno življenje je sedaj v poletju nekoliko prenehalo. Rezultat letošnje sezone pa je zelo lep, posebno dekliški krožek je delal z vso vnemo. V jeseni torej na svidenje!

Izlet. Kdor želi v nedeljo 28. in na praznik 29. junija iti z avtobusom na Trsat, Sušak in z ladjo v Omišalj ali Crikvenico, naj se takoj prijavi, ker potem ne bo več prostora. Cena je samo 150.— Din. Prijave sprejema Stanko Umnik, kjer dobite vse potrebne informacije!

PREDDVOR

Predavanje. Preteklo nedeljo je v dvorani Ljudskega doma imel zanimivo predavanje o jetiki šef zdravnik g. dr. Neubauer iz Golnika. To predavanje je organiziral novo ustanovljeni samaritanski odsek prostovoljne gasilske čete, katerega vodi g. dr. Valič.

Tomboła. Na praznik sv. Petra in Pavla bo v Preddvoru velika javna tomboła, ki jo priredi gasilska četa. Za naš kraj je to največja senzacija. Vsak ima glavni dobiček (spalno opravilo itd.) zagotovljen, če pa tega ne bo, bo lahko zadeli kak drug krasen dobiček. Dobitki so razstavljeni v občinski hiši.

Vodovod, ki se je pričel graditi lansko jesen bo postal največji kar jih je bilo narejenih po vojni v naši ožji domovini. Kranj in okolica dobi v septembru pomoč iz našega vodovoda. Vršijo se že merjenja. Sedaj, ko so nastopili lepi dnevi priporočamo vsem, da usmerijo svoje izlete k nam in si ogledajo to zanimivost, ki je v korist celi okolici. Zajedje samo je še v gradnji in je dohod do njega lahek. Dolina Bistrice je postala mali Vintgar. Priporočamo posebno kranjskim „purgarjem“, da napravijo na praznik sv. Petra in Pavla celodnevni izlet v Preddvor.

Pazite,
da zopet
ne pozabite

da vam za prodajo vašega blaga in izdelkov največ koristi dobra in lepa reklama z letaki, plakati in prospekti, ki vam jih poceni in najmodernejše izdelava v eno ali večbarvnem tisku

Tiskovno društvo, Kranj
Telefon št. 73.

Izlet z avtobusom na Plitvice, - Senj - Crikvenico.

Avtobusna potovalna in izletna pisarna M. Okorn v Ljubljani priredi v dneh od 27. do 29. junija t. l. avtobusni izlet po sledečem programu:

27. junija sobota: ob 15 h odhod iz Ljubljane izpred hotela „Slon“ preko Karlovca na Plitvice kamor prispemo ob 21. prenočimo na Plitvicah.

28. junija nedelja: Celodnevni postanek na Plitvicah, kjer si ogledamo slovita plitvička jezera. Ob 17h odhod proti Senju, kamor prispemo ob 20.30 uri.

29. junija ponedeljek: Ogled Senja. Ob 10h odhod proti Crikvenici, kamor prispemo ob 11h. V Crikvenici se zadržimo do 17h in je c. potnikom dana možnost kopanja. Ob 17h odhod proti Ljubljani, kamor prispemo ob 23h.

Cena vožnji z vso preskrbo, hrano in prenočitvijo samo Din 390.—.

Vse nadaljne informacije dobite v naši pisarni v Ljubljani ob delavnikih od 1/28h do 1/13h in od 1/214h do 1/19h v hotelu „Slon“ I. nadst. ob nedeljah in praznikih pa od 9h do 11h.

Kmetje bodite složni! Ne prodajajte živine po ceno!

Cene živini bodo v ponedeljek 22. junija sledeče: Voli in boljše krave: I. vrsta 5.50 Din. II. vrsta 4.50 Din. III. vrsta 3.50 Din. Teleta I. vrsta 7 Din. II. vrsta 6 Din. III. vrsta 5 Din. Krave slabše vrste naj vam oceni komisija na trgu. Ob 12. uri se trg zaključil.

Kmečka zveza za Slovenijo.

ŠKOFJA LOKA

Pester večer Škofjeločanov bo v soboto zvečer v radiu. Opozarjamo vse tiste, ki bi radi poslušali Ločane, Poljance in Zeleznikarje, da bodo govorili v svojem dialektu in povedali v kratkem polno novega o okraju. Prenos se vrši od 20.30 do 22 ure zvečer.

Škarpna ob cesti v Vincarje se bo delala. Sedanja občinska uprava je izposlovala potom banske uprave, da bo cestni okrajni odbor napravil to delo. S tem delom se prepotrebno cestnišče zavaruje in ta del mesta olepša, obenem pa se delavoljnim ljudem nudi zaslužek.

Strokovni risarski mizarški tečaj se je v nedeljo zaključil. Tečaj se je vršil v nedeljah

Lepe izložbe,
kar ni v izložbah,
je v trgovini!

B. RANGUS
sodni cenilec
KRANJ

Velika izbira ur, zlatnine, srebrnine, jedilnega orodja, očal, kakor vse ostale optike. Popravila se strokovno in pod jamstvom izvršujejo v naši prvi zlatarski delavnici na Gorenjskem. — Kupujem vsakovrstno zlato in srebro.

Vse izletniške informacije za avtobusno podjetje Gražar dobite iz prijaznosti v trgovini.

skozi celo zimo in ga je financirala banska uprava, vodil pa ga je strokovni učitelj g. Kregar iz St. Vida. Pri zaključku so bili navzoči predstavniki Zdrženja obrtnikov v Škofji Loki in ravnatelj drž. meščanske šole g. Sovre. V prihodnjem letu se pa namerava organizirati poučna ekskurzija na Lipski veleslem.

Brošura „Škofja Loka in njen okraj“, ki jo izda Razstavi odbor, izide teden dni. Vse, ki se zanjo zanimajo, opozarjamo na to. Ker je založba le v omejenem številu, zato posezite takoj po njej. Takoj se bo prodajala po lišah, potem pa na razstavi, cena je Din 15.— za komad.

Spominska knjiga obrtno-industrijske razstave je bila pretečeni teden izložena v pisarni Elektran.

Binkoštni izlet Skofjeločanov na Koroško je tako zadovoljivo izpadel, da se zbirajo za drugega. Kakor hitro bo dovolj udeležencev bo objavljen dan. Odhod bo na soboto zjutraj ob 4. uri iz Škofje Loke, na Beljak, Osojsko je zero, Celovec, Gospa Sveta, Ostrovia, St. Vid ob Glini, Velikovec, Železna Kaplja, kopališče Bela in v nedeljo zvečer nazaj. Kdor si želi ogledati lepoto Koroške, naj se takoj prijavi v trgovina Planina. Cena za vožnjo in za dovoljenje za prestop meje je Din 140.— za osebo. Ker je že nad polovico avtobusa zasedenega, pohitite s prijavo.

Za škofjeloški „Pasijon“ se vrše skušnjo v telovadnici nove šole. Predvajan bo sredi prihodnjega meseca na šolskem telovadišču. Nastopilo bo do 200 ljudi.

TURISTI in TURISTINJE
dobijo pri

JAZBEC-U

hlače, veterne jopiče, klobuke, čepice, športne srajce in vse druge potrebščine po konkurenčnih cenah.

Se priporoča

ALBIN JAZBEC v KRANJU

TRZIC

Molimo za rajne, tak napis nosi pod zvoničkom farne cerkve nova tabla. Pod steklom čitamo imena tistih, Tržičanov, ki so ta ali oni dan umrli. Vsak dan ima svojo tablico, svoj list. Naš zaslužni zgodovinar č. g. Kragl Viktor je obenem, ko je pisal našo knjigo, zbiral tudi podatke o smrti svojih rojakov in Tržičanom ustregel kakor bi jim ne mogel boljše. Datum segajo za sto let nazaj; pri znamenitejših osebah pa še bolj. Tekoči teden čitamo n. pr., da je umrl 18. jun. 1488 l. prvi ljubljanski škof Lamberg Sigismund (Ziga), rojen okrog 1433 l. na gradu Gutenberg poleg cerkve Sv. Jurija. Prav tako beremo, da je umrl 19. junija 1922 naš blagi župnik Potokar Jožef. Ze tako slovimo Tržičani, da ljubimo svoje pokopališče in svoje rajne. Naj ti listi to našo skrb in ljubezen podvoje! Mislim, da bo č. g. župnik Kragl Viktor najbolj vesel te vrste naše zahvale za svoj obilen trud, ki mu naj ga Bog poplača.

Dopis v „Gorenjca“ je zelo razburil našo občinsko upravo. Na zadnji občinski seji se je to zelo dobro opazilo. G. župan je očital dopisniku ozir. ljudem, ki dopisujejo v „Gorenjcu“, da ne plačujejo nikakih občinskih doklad in da nimajo nobenih gospodarskih sposobnosti. Tudi binkoštno „Jutro“ je prineslo take trditve, iz česar sklepamo, da se je to skuhalo v eni in isti kuhinji. Mi zaenkrat samo to odgovarjamo, da naj se pridejo „gospodarstveniki“ JNS v Tržiču učiti gospodarstva k onim, katerim očitajo gospodarske nesposobnosti, pa bo Tržič izgledal precej drugače v privatnem in občinskem gospodarstvu. Sicer bomo pa še imeli priliko govoriti kdo in kako, plačuje občinske doklade. Dostavim naj le še to za danes, da ni toliko važno, ali kdo, ki piše v kakšen list, plačuje občinske doklade ali ne. Bolj zanimivo pri tem je vprašanje, ali je sestavek resničen ali zlagan. Le to bi smel biti predmet napada in jeze pri zadnji občinski seji. Menda so gospod župan in Jutrov „najbrž ne plačuje“ — dopisnik pozabili na to, da so javne zadeve — in v to spadajo po našem pojmu tudi mestni občinski posli — izpostavljene javni kritiki.

Besede mičejo — zgledi vlečejo. Procesija Sv. R. T. se je v splošnem v redu in miru izvršila. Ni bilo radovednežev, ne opazk. Prišlo pa je do incidenta, o katerem se sliši precej opanob. Pri blagoslovu je krščanska navada, da se poklekne. Le tri učne moči na naših ljudskih šolah so mislile, da so pred vsemi farani in pred Bogom izvzete. Ker je vse izgledalo preveč izizvalno, je neki delavec stopil k njim in jih opozoril na njihovo dolžnost in na slab zglede, ki ga imajo otroci od njih. Ne sebi, ne stanu, niso dali nobenega lepega spričevala. Če se družabno višje stoječi gospodje niso strahovali poklekniti pred Najsvetejšim na tla, bi isto lahko storile tudi te osebe. Starejši ljudje so se spomnili ob tej priliki, da je pred

več leti najodličnejši gospod v Tržiču javno pri procesiji opozoril nekega učitelja, kako naj bo pri verskih vajah oblečen. Opomin je zalegal. Če je pa storil zdaj nekaj podobnega preprost delavec, mislimo, da to ni nič manj vpoštevanja vredno. Ako naj ostane naša mladina verna in dostojna v obnašanju, naj rabi lepega zglede. To pričakujejo vsi krščanski starši in vsa javnost.

S P O R T

VSEM STRELSKIM DRUŽINAM.

Letos praznuje tuk. strelska družina svojo 10 letnico požrtvovalnega in plodonosnega dela.

Iz vrst tuk. meščanstva, se je pred 10 leti porodila zamisel, da se v Kranju ustanovi prepotrebna narodno-obrambna organizacija, ki bi po svojih močeh pomagala jačati drž. obrambo, naše domovine in z vzgojo dobrih strelcev.

Sedaj že pokojni mag. farmacije in jugoslovenski dobrovoljec g. Josip Peharc je zbral četo delavoljnih mož ter z njimi prestopil k organizaciji strelske družine. Ustanovni občni zbor se je vršil dne 16. 9. 1926. Pravila družine so bila odobrena 17. 12. 1926. Od takratnih odbornikov delujejo še danes pri družini Ločniškar Hinko in Košnik Stane.

Začetki družine so bili seveda skromni in težavni, ker je družini manjkalo glavnega orožja. Istega je dobila šele par let pozneje (23. maja 1929). Početna vežbanja na sedanjem strelišču so se vršila na prostem brez zaklonov in strelske lope. Tarče so se k vsakokratni vaji v Struževo prenašale oziroma prevažale iz Kranja in nazaj. Seveda ni bilo takrat še posebnega zanimanja za streljanje, ter je družini dalo razmah šele sedanje strelišče, ki je bilo dne 5. okt. 1930. svečano otvorjeno. Stroški tega modernega strelišča, ki leži ob idiličnem savskem obrežju, so takrat narasli preko Din 50.000. Dolg je družina amortizirala ozir. zmanjšala do danes že na okroglo Din 9000.— Na strelišču v Struževem se vsako nedeljo vežbajo vsi sloji brez razlike starosti in spola, tako, da je družina že letos postrelila nad 3000 nabojev.

Vsled zadolženosti, družina še danes ne more nuditi svojemu članstvu kakih posebnih ugodnosti pri nabavi municije in ne more dvigniti strelskega pokreta na zavidljivo višino. Res je, da je naša družina ena najboljših, z največjim številom članstva in razpolaga z dobrimi strelci, vendar vsled dolga nima prostega poleta.

Da bi se temu odpomoglo, je odbor pri svoji seji sklenil, da praznuje letos svojo 10 letnico, kar najslavesnejše in to na dan 15. in 16. avgusta t. l. ob sodelovanju domstva in vseh merodajnih faktorjev, ter br. strelskih družin.

Prosimo že sedaj br. strelske družine in okoliška društva, da nam ob tej pomembni svečanosti, poklonijo svojo pozornost, ter v

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0 50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Toneje tapetnik, v hiši g. Kocbeka.

Slike za legitimacije najhitreje in najceneje izvrši

Fotograf JUG Kranj
(sedaj nasproti trgovine Savnik)

Važno! Modroce! Otomane, spalne divane itd. izvršuje solidno in po nizki ceni Bernard Maks, tapetnik, poleg Stare pošte, Kranj.

Odda se soba s štedilnikom na Klancu 20.

Prodaj radi selitve dobro ohranjeno otroško posteljo s predalom. Naslov v upravi.

Stanovanje trisobno z verando, balkonom, kopalnico in vsemi ostalimi pritliklinami se odda. Nova hiša z vrtom v Kokriškem predmestju. Naslov v upravi.

Močnega fanta bi rad dal učiti sedlarske ali temu podobne obrti takoj. Naslov v upravi.

Službo dobi dekle, ki je sposobna za vsa hišna kakor tudi kmečka dela. Biti mora poštena, čedna in ne starejša od 24 let. Naslov v upravi.

Odda se sončno stanovanje dveh ali treh sob z vsemi pritliklinami in vrtom. Istotam se odda nameščena soba za dve osebi. Naslov v upravi.

Odda se štirisobno sončno stanovanje na Glavnem trgu I. nadstropje, ki bo lepo renovirano. Pismene ponudbe na upravo „Gorenjca“ pod št. 120.

teh dnevih svoje proslave odlože na poznejši čas ali preje, da bodo s tem manifestirali svoje simpatije do naše strel. družine. Družine naj ta dan pošljejo svoje strelce k tej svečanosti, ki bo združena s tekmovanjem za dobitke in družinski pokal, ki ga točasno brani br. družina v Domžalah.

Natančnejši program prireditve se bo pravočasno objavil v časopisju in posameznim družinam.

Praznovanje 10 letnice na dan 15. in 16. avgusta t. l. je odobrila tudi uprava ljublj. strelskega okrožja.

Odbor.

Zajamčeno enako trde osle, bruse, kašarje razpošilja najceneje kamnolom
ROJS KARL - ROGATEC

Vina

iz Centralne vinarne v Ljubljani, Frankopanska ulica 11, bodo zadovoljila Vaše pivce najbolj!

Gospodinje

kadar rabite kuhinjsko posodo, fino - nerjaveče jedilno orodje, čistilna sredstva kakor „Sidel“, čistilni prašek pesek za posodo i.t.d. oglasite se pri

„Mercur“ P. Majdič — Kranj

Točna postrežba!

Cene skrajno nizke!

Ako še niste imeli prilike

prepričati se, kako dober, okusen in prikladen je

„KRANJSKI SIR“

s šunko, sardelami ali z drobnjakom

za turiste, za športnike, za lovce in sploh za vsakogar, potem se še danes potrudite v Naklo v mlekarno ali katerokoli njeno poslovalnico v vseh naših mestih in letoviščih in se prepričajte o dobroti in nizki ceni te specialitete. Tudi Vi boste potem ob vsaki priliki zahtevali le „Kranjski sir“, kakor vsi tisti, ki so ga že poskusili, kajti, kdor ga je dosedaj poskusil, je bil z njim zadovoljen in ga redno zahteva.

Priporočajo se

Gorenjske mlekarske zadruge v Naklem pri Kranju.

Izžrebane številke

dobrodelne loterije prostovoljne gasilske čete
na Kokrici z dne 14. VI. 1936

2883,	3024,	3291,	5796,	4455,	250,	587,	3583,	2418,
854,	2796,	1883,	4651,	3124,	1418,	3323,	2541,	5312,
4559,	2402,	1762,	4860,	4625,	2265,	5204,	4805,	3837,
4052,	1630,	982,	2412,	5700,	5819,	2763,	1913,	6229,
1677,	50,	1311,	1628,	4574,	1544,	3534,	2718,	1122,
4245,	1330,	3437,	3230,	5465,	357,	290,	1144,	1526,
4106,	2770,	5390,	1990,	2873,	3131,	6176,	3880,	5070,
4338,	1763,	1663,	356,	1177,	4158,	246,	2464,	4863,
352,	154,	5141,	4064,	1285,	5008,	5428,	3615,	2564,
5688,	6543,	834,	815,	5302,	2656,	6341,	5061,	4162,
595,	4053,	638,	2446,	6454,	1348,	5500,	5093,	1183,
1153,	5321,	1198,	5308,	1450,	3564,	2106,	5021,	2920,
6794,	6006,	5676,	581,	428,	359,	3449,	2519,	2494,
5842,	305,	61,	390,	6102,	5577,	3106,	6249,	6565,
1603,	917,	885,	2463,	2431,	949,	3336,	5056,	1497,
855,	510,	6817,	874,	5734,	5597,	3178,	5956,	5248,
1120,	585,	2683,	1304,	5984,	2547,	2905,	2261,	3128,
5185,	3660,	4234,	6697,	6789,				

Lastniki izžrebanih srečk se opozarjajo,
da dvignejo dobitke do 14. julija 1936 sicer
zapadejo v korist gasilski četi na Kokrici.

Prostovoljna gasilska četa Kokrica